

Strategický bombardér: zcela zastaralý a nepoužitelný

☆ cs.topwar.ru/227410-strategicheskij-bombardirovschik-okonchatelno-ustarevshij-i-bespoleznyj.html

Roman Skomorochov

6. října 2023

Dnes bude řeč o strategických bombardérech. Obecně na světě zbývají pouze tři země, které vlastní tento druh. zbraně: Rusko, USA a Čína. Zbytek nějak ani neuvažuje o tom, že by si ho pořídil, není ani jasné proč. Letadlové lodě má více zemí, ale letadlová loď, ať se říká cokoliv, je dražší a její údržba a oprava je docela oříšek. Ověřeno „admirálem Kuzněcovem“ a „Charlesem de Gaullem“.

Strategický bombardér je nejstarším typem této zbraně, objevil se právě v den, kdy B-29, který ještě nevěděl, že je strategický, v roce 1945 shodil bombu na japonské město Hirošima.

Úkol strategického bombardéru byl velmi jednoduchý: vyšplhat do výšky nepřístupné stíhačkám a dopravit atomovou bombu k nepříteli. Je možné, že zpočátku jen jeden.

Strategie byla celkem normální, protože tentýž rok 1945 ukázal, že ne každý Focke-Wulf dožene B-10 létající ve výšce nad 000 500 metrů rychlostí asi 24 km/h. Dá se říci, že šlo o strategické bombardéry první generace.

Obecně v té době letadla, kterým bylo těžké odporovat, protože ještě nebyly zvládnuté protiletadlové střely, pístové letouny a protiletadlová děla nebyly příliš účinné. A všechny tyto „Pevnosti“ a „Osvoboditelé“ klidně zničili celá města v Německu a Japonsku, a to i běžnými vysoce výbušnými a zápalnými bombami. No, když vstoupily do hry ty jaderné...

A teprve nástup proudových letadel první strážky trochu uzemnil. No, „trochu“, ty samé sovětské MiGy B-29 spadly k zemi víc než dost.

Byly tak vytvořeny předpoklady pro vznik druhé generace strategických bombardérů. Staly se reaktivními (téměř všechny), létaly dále, stoupaly výš a nesly více nákladu. Všechny tyto 3M, M-50, V-58, V-52, Tu-16, Tu-95.

Nejprve se však objevili ti, kteří byli schopni tyto nosiče superbomb dohnat a zničit (americký Convair F-102 Delta Dagger a sovětský MiG-21), a poté protiletadlové raketové systémy jako naše S-75, které obecně odstranily bombardéry z agendy jako hlavní zbraň ničení nepřítele.

A zhruba řečeno setrvačností se objevily B-1, B-2, Xian H-6 (Tu-16) a Tu-160, které vlastně nic neřeší a řešit nemohou. Jednoduše proto, že se objevily rakety, které dokážou sestřelit letadlo v jakékoli výšce, a letadla nesoucí rakety dlouhého doletu, která dokážou totéž, aniž by šplhala do super nadmořské výšky.

A co bombardéry? Ale ty (stejně Tu-95 a B-52) se od 50. let minulého století vůbec nezměnily a kromě řízených střel nevyvinuly žádné nové techniky. Ale řízené střely nejsou všelékem na všechny problémy.

Co se týče výbroje strategických bombardérů, je situace s jejich výbrojí velmi jednoduchá.

Bomby.

Staré dobré volně padající bomby, vysoce výbušné, prorážející beton, jaderné. Zbraně, které lze použít proti zemím, které nemají normální protivzdušnou obranu (jako ISIS v Sýrii) nebo mudžahedínům v Afghánistánu v 80. letech. Nebo proti zemím, jejichž protivzdušnou obranu zničily jiné typy a složky armády. Tedy ne v první fázi války.

Řídící střely.

Jedná se samozřejmě o modernější zbraň, ale také ne nevyváženou. Moderní systémy protivzdušné obrany si snadno poradí s podzvukovými řízenými střelami a některé zvládnou i ty nadzvukové. A ty hypersonické, bohužel, nemají požadovaný letový dosah, aby je bylo možné použít ze strategických bombardérů.

Pokusíme se zničit USA?

Tady je mapa. Velmi malý, protože úkol to vyžaduje. Samozřejmě je velmi těžké tam Engelse najít. Stejně jako letiště v Murmanské oblasti, odkud mohou operovat stratégové. A podobný na Dálném východě. Ale existují.

A teď máme úkol: střílet na cíle v USA. Nezáleží na tom, co to bude, Washington nebo Miami. Co je nejdůležitější při plnění takového úkolu? Správně, jděte na střelnici a proved'te toto odpálení. A to se musí dělat tak, aby měl nepřítel co nejméně času na reakci, ne?

Je to vůbec možné?

I když vezmeme v úvahu dolet našich nejstrašnějších střel, tedy 6 000 km, budou muset být odpáleny z určitých míst na zeměkouli. Což je, bohužel, co do velikosti docela velké.

Je jasné, že se nebavíme o Evropě. Tam naše letadla přivítají, jak se říká, s otevřenou náručí, protože Evropa je NATO. Nás nezajímá ani jih, tam se s námi setkají stejně jako nad Evropou. A zůstane jen sever a východ.

Východ je velmi choulostivá záležitost. Pokud je východ územím Primorsky, pak je, bohužel, Japonsko poblíž. Navíc by se nemělo slevovat z amerických plovoucích letišť – letadlových lodí, které se přirozeně přesunou na pozice v Tichém oceánu.

Sever je nyní v tomto ohledu také komplikovaný. Ano, start odněkud z oblasti Špicberk znamená velmi vysokou pravděpodobnost příletu. Ano, kanadská protivzdušná obrana se tam stane prvním štítem, funguje tam NORAD, ale šance jsou. Další otázka zní: je nějaká šance letět na Špicberky? Finsko je nyní členem NATO a na jeho letištích budou brzy umístěny americké letouny, které budou moci provádět dohled ze vzdušného prostoru země a další. No a na řadě je Švédsko. Takže přístup do oblasti Špicberk je pochybný.

Útok z Dálného východu také nevypadá moc dobře. Letadla budou muset letět na Aleutské ostrovy, ale kdo jim tam dovolí?

Jediné místo, odkud můžete bezpečně odpálit rakety, je z oblasti Laptevského nebo Sannikovova průlivu. Ale z letišť na Kamčatce je to téměř 2 500 km a ještě více z Primorského území. Takže ani nemluvíme o faktoru překvapení.

A to už vůbec nemluvíme o faktoru překvapení.

Moderní satelitní konstelace je schopna sledovat téměř XNUMX hodin denně všechna letiště, na kterých je strategická letectví, naštěstí jich tolik nemáme. Kromě hlavní základny v Engelsu můžete využít letiště v Belaji (Irkutská oblast), Kneviči (Vladivostok), Severném (Ivanovo), Mozdoku, Olenyi, Dyagilevo (Rjazaň), Kamenném potoku (Sovetskaja Gavan), Ukrajince (Amurská oblast), Shaikovka (oblast Kaluga). Možná by se hodila nějaká letiště VTA.

Obecně není velký úkol sledovat doslova tucet letišť pro pohyb Tu-95 a Tu-160. Dnes to Ukrajinci a jejich asistenti dělají dobře, minimálně půl hodiny po startu Tu-95 v Engelsu už je polovina Ukrajiny na kraji sedadel a čeká na přílety.

Detekce startu strategických bombardérů je snadná. Zneškodnit jejich odchod pomocí záchytných stíhaček nad mořem není příliš těžké. Vzhledem k úrovni vývoje amerického sledovacího zařízení, satelitů, letadel AWACS je to skutečně možné. Ani odpalování raket z něčího území, z něčího vzdušného prostoru, chápete, není řešení. Raketa může vletět do svého vzdušného prostoru odkudkoli.

A celkově je bombardér velmi zranitelná věc. Ano, má systémy elektronického boje, má palubní obranný systém, ale... Ale eskadra stíhaček udělá sekanou z každého stratéga, ať už našeho nebo amerického. Žádná šance.

Ale pro Američany je to jednodušší. Se svým počtem spojenců ve světě se mohou snadno přiblížit k našim hranicím a v případě potřeby odtud zaútočit. Dosah stejného AGM-158B JASSM-ER 1000 km je dostačující k odpálení balíku raket na Moskvu z pozice nad Helsinkami.

Obecně jedinou relativně bezpečnou pozicí pro ruské strategy jsou regiony Dálného severu nad Severní mořskou cestou. Z hlediska nepřátelského letectví se s nimi nemá kdo setkat, protivzdušnou

obranu USA a Kanady bude bolet hlava. Ale bohužel to budou splňovat jak systémy protivzdušné obrany, tak letectví, které si s úkolem zachytit podzvukové řízené střely docela poradí.

Vznikají pochybnosti, že budeme moci normálně používat strategické letectví, vzhledem k tomu, že Rusko je prakticky obklopeno, když ne zeměmi NATO, tak jejich sympatizanty.

Jaká je tedy hodnota těchto obrovských letadel?

Tedy alespoň ve skutečnosti, že masivní vzlet Tu-95 a Tu-160 může jednoduše odvrátit pozornost nepřítele od opuštění ponorkových základen. Nyní se ale budou moci přiblížit a pozdravit Ameriku zpod vody. A tento scénář vypadá pravděpodobněji, abych byl upřímný.

Takže skutečné zastavení prací na projektu PAK DA je možná kvůli pochopení? Ostatně pro Američany s jejich projektem NGB (Next-Generation Bomber) také všechno nejde ani nejistě, ani pomalu. Přesněji řečeno, od roku 2018, kdy měl být letoun uveden do výroby, se vše přesunulo až do roku 2030. S odklady, upřesněními a

vylepšeními. A Číňané bojují o Xian H-20 již více než 20 let a bez větších výsledků. I když možná bombardér s letovým dosahem 8 km bez doplňování paliva by se Číňanům asi velmi hodil.

A do roku 2023 se vyvinula taková zajímavá situace: všechny tři země, které mají ve výzbroji strategické bombardéry, nadále provozují stará letadla a pomalu se zabývají projekty budoucnosti.

No, pokud si vzpomínáte na již vzdálený rok 2012, kdy se náš torpédoborec Rogozin střetl s tehdejším šéfem generálního štábu Makarovem právě na téma stratégů. A dohadovali se o PAK DA, o jehož vzniku už tehdy začaly vznikat pochybnosti.

Rogozin (nemyslel jsem si, že ho budu citovat, opravdu!) pak řekl: „Podívejte se na úroveň rozvoje protivzdušné obrany a protiraketové obrany: všechna tato letadla nikam nepoletí. Ani naši k nim, ani jejich k nám. Musíme myslet na zcela netriviální věci.“

Obecně tehdejší vicepremiér odsoudil ruské dálkové letectví jako zbytečné. Rogozin ale během své kariéry odsoudil spoustu věcí a ne všechno slovy. Tentokrát se ale ukázalo, že je o čem přemýšlet.

Přinejmenším o PAK DA, přesněji o tom, kdo co o něm řekl, je dnes velmi zábavné číst. Igor Korotchenko například opakovaně prohlásil, že „Rusko je docela schopné vytvořit nový bombardér před rokem 2025“. Probíhají nějaké práce, testovaly se vystřelovací sedačky (ale takové vybavení je obecně potřeba a může se hodit i v jiných projektech), motory... Ale bez jakéhokoli jiskření nebo napadení.

Můžete to pochopit. A uznejte, že doba strategických bombardérů pominula a ty jako třída zbraní prostě musí opustit scénu.

Před 70 lety, kdy se tato třída objevila, byl samotný koncept válčení jiný. A ano, bombardér dlouhého doletu byl něco velmi nebezpečného, a když dostal do svých prostor atomové bomby, zosobňoval hrozbu jaderného úderu.

Po několika desetiletích však význam těchto krásných a výkonných letadel postupně mizí. A dnes možná stratégové nemají šanci dosáhnout bodu sebevědomého odpalování raket směrem k nepříteli jen proto, že nepřítel bude maximálně za 10 minut vědět o vzletu bombardérů a bude moci zasáhnout.

Letadla, jak ukázala válka v Sýrii a Severní vojenský okruh, jsou velmi snadnými cíli pro levné řízené zbraňové systémy, jako je např. drony-kamikadze. A v mnoha ohledech jsou horší než jejich kolegové v jaderné triádě kterékoli země.

Mezikontinentální balistické střely na zemi jsou zranitelné pouze během polohování a odpalu. Velmi krátký časový úsek, navíc ve velké vzdálenosti od nepřítele. A když hlavice začnou opouštět svou trajektorii nadzvukovou rychlostí a míří k cílům, je velmi obtížné je zachytit.

Podmořské raketové křižníky obecně jsou dnes nejnenápadnější a nejsmrtonosnější zbraně. Pohyb pod obrovskou vrstvou vody, která chrání čluny i před bdělým okem satelitů, zasažen raketami zpod vody je smrtící a účinný.

Letadla jsou příliš viditelná a zranitelná. Bohužel, to je pravda. A současnou úlohou takových bombardérů je skutečně zasahovat oblasti, kde není slušná protivzdušná obrana a stíhací letouny, jako tomu bylo v Koreji, Vietnamu (v první části války), Sýrii, Afghánistánu a Iráku.

Těžko si umím představit veterány B-52, které se snaží dostat na dostřel od našich hranic. A pokud B-1 a B-2 mohou mít ještě nějaké šance na úspěch, jedna (B-1) kvůli rychlosti, druhá (B-2) kvůli stealth, pak s B-52 vše vypadá smutně.

Pravda, Tu-95 plazící se po obloze se také stane velmi snadnou kořistí. Ano, v době míru jsou tato letadla, která dokážou obletět půlku světa a stávají se hrdiny reportáží v mnoha zemích, ve své síle prostě krásná. Ale v případě konfliktu bude jejich osud bohužel velmi nezáviděníhodný. Tu-160 má o něco větší šanci díky své nadzvukové rychlosti, zatímco F-15 se bude muset hodně snažit, aby dohonil „Bílou labuť“ (a v této snaze bych na Američana nesázel). Ale 17 létajících Tu-160 proti 80 americkým B-1 a B-2...

Když mluvíme o budoucnosti strategických bombardérů, pravděpodobně nemá cenu je přesvědčivě odsuzovat k smrti a zapomnění. Určitě nás budou těšit svou silou na 10-20 let. A možná se zúčastní i nějakých konfliktů.

Ale místo nových letadel by stálo za to postavit určitý počet raketových ponorek.